

Pons, Clàudia i Joaquim Viaplana (ed.): *Corpus oral dialectal (COD). Textos orals del balear.*

(Projecte "Explotació d'un corpus oral dialectal: anàlisi de la variació lingüística i desenvolupament d'aplicacions informàtiques per a la transcripció automatitzada (ECOD)", HUM2007 65531/FILO)

Manacor_For

Aquest document conté el text Manacor_For, la transcripció fonootogràfica d'un fragment de conversa lliure amb un informant de Manacor que forma part del Corpus Oral Dialectal (COD). El COD és un component del Corpus de Català Contemporani de la Universitat de Barcelona (CCCUB), un arxiu de corpus de llengua catalana oral contemporània que ha estat confegit pel grup de recerca Grup d'Estudi de la Variació (GEV) amb la finalitat de contribuir a l'estudi de la variació dialectal, social i funcional en la llengua catalana. Una selecció de materials del CCCUB ha estat dipositada al RECERCAT (Dipòsit de la Recerca de Catalunya, www.recercat.net), i també és accessible a través del web del CCCUB: <http://www.ub.edu/ccub>.

1. E: Perquè m'expliquis alguna cosa, ara, ara parlar naturalment ara no
2. allò...

3. JCM: Sí; sí, sí, sí, sí.

4. E: Vinga.

5. JCM: Bé:.

6. E: Explica'm el que vulguis perquè...

7. JCM: Jo:, bé, ara que estam amb aquest tema, que lo que dèem un poc
8. de tot d'una, que: he reparat que hei ha molta de diferenci de sentir
9. xerrar un vei a un nin, vui di:r, brutal. Hei ha una evolució, és que
10. casi casi ja no és es mateix idioma, és es mateix idioma, però:, hei ha
11. m-, ara hei ha més diferencis de, d'edat, que de poble a poble.
12. Primer hei vi-..., e, una persona a Mallorca la coneixies per un
13. poble, d'un poble a s'altre, sabies si era..., sabien si era de Sant Llorenç
14. o de Manacor o de, o de, o de, o de Pollença, però ara es bot gros no
15. és de poble a poble, es bot gros és de padrí a jove, o jo:, jo ho he
16. repara:t, vui dir, però i an so lèxi-...

17. E: I què et sembla que és la causa XXX?

18. JCM: E:s, e-, es, sa:, es bombardeig diari de, de, de llengo espanyola,
19. vui dir és que domés bades ets ulls i ja sents xerrar espanyol, molles sa
20. ràdio, sa tele, vas an es carrer, vui di:r, això és sa influenci questa,
21. e:, tot és una assimilació cap a s'espanyol, per exemple, aquí es, es veis
22. i, i es de mitja edat distingeixen entre un calaix i un caixó, un calaix
23. és com això, si va a un moble, un caixó és si, si està tot sol, és un
24. caixó, no és vera?

25. A1: XXX fruita:...

26. A2: XXX tomàtiques, o un caixó de fruita...

27. JCM: Sí. Idò, ara ja es joves o:, e, n, sobretot es nins, e, un calaix
28. ja..., l'entenen, però no l'diven, diran un caixó, tots...
29. A1: O una ca-, una caixa i una capsa.
30. JCM: Una caixa, una capsa, exacte, una caixa és si no està tapat
31. damunt, una capsa és si va tapat, no ho és així? Una capsa de
32. sabates i, però ara com que amb espanyol domés hei ha "caja", idò
33. "caixa", jo he sentit a dir "una caixa de llet", i això: és, i heu diu tothom
34. ja "una caixa de llet", però fins fa v: a lo millo:r quinze o vint anys era
35. una capsa si era de cartó, era una capsa, si nava tapat a damunt. Bé,
36. això són exemples, no tenen sa culpa nigú, de, de sa gent qui ho diu, no té
37. sa culpa, com se suposa, però és un empobriment des, des xerrar, però
38. bé, si hi gués una televisió:, e:, que:, m:, que sí que fes servir questa,
39. aquest llenguatge: més natural i espontani, d'antiguiment, e:, vui dir,
40. això segurament no se perdria tant com se perd, però no la tenim, i
41. sa TV3 e, n:, no e-, co-...
42. E: XX uns models que tampoc no són XX...
43. JCM: No:, e:, n-, sí; no, no, no, no, sa TV3 també jo de vegades vaig
44. titllar de corregir es català, XX consoliden sa:, sa, sa, sa castellanisació,
45. jo ho he observat i:, no ho sé, pe exem-, sents a dir "ho sento molt" i sa
46. paraula c-, sa forma genuïna i catalana és "me sa-, em sap greu", que
47. aquí deim "me sap greu", i llà X sempre hem sentit dir "ho sento molt"
48. que és h! calcat de "*lo siento mucho*", vui dir, e:, si amb, si amb espanyol
49. fos "*me sabe grave*", per etzemple, sa TV3 diria "me sap greu", e és
50. una cosa que no la fan, e, no la fan a posta, però...
51. E: I també, jo el que he vist...
52. JCM: Sa TV3 jo m'havia fet moltes d'esperances, però hahaha!, m'està
53. me- m'està decebent un poc.
54. E: Sí, sí, és veritat, fins i tot hi ha aquella, no sé com ho feu vosaltres
55. però i dues persones que, que tenen XX moltes coses en comú, que són

56. amics, allò s'avenen molt, però en castellà es diu "*portarse bien*", "*se*
57. *portan bi-*", no, "*se llevan bien, se llevan bien*", llavors, en català, a
58. Catalunya, però molt, "*es porten bé*", "*es porten bé*", clar, "*es porten*
59. *bé*" per nosaltres vol dir es porten bé, es comporten com cal...
60. JCM: Sí, sí, sí, sí, sí, sí.
61. E: Doncs, quan vol dir això, "*se llevan bien*", "*es porten bé*", és
62. horrorós, eh!
63. JCM: Sí, sí.
64. E: I cada vegada s'imposa més, vull dir que...
65. JCM: Sí:, sí, sí.
66. E: Això és curiós com, clar, simplement la castellanització...
67. JCM: Sí.
68. E: ...l'adaptació del castellanisme.
69. JCM: Sí, clar, mhm. És una llengua molt dominant, i:, i ara he sentit unes
70. tesses que diven que perquè es forasters tinguin més bo de fer aprendre
71. es català, e:, s'ha, s'ha d'acceptar un poc aquest català m-, tan
72. espanyolitzat, però:, és que: e, e, si nam d'aquesta manera acabarem com
73. es gallec que ara ja se pot dir que és un dialecte des castellà i era un
74. dialecte portuguès de tot d'una i ara ja és un dialecte castellà, però a
75. Barcelona n'hi ha qui diven que com que més de la *mitat* són forasters
76. els han, han de fer un català molt fàcil per els, però és que això no té
77. aturar i llavò, una vegada que has començat, vui dir, X, no, e, una vegada
78. que has comença:t...
79. E: A més, on poses el límit?, és el problema.
80. JCM: E:, exacte.

81. E: Ho admets tot...
82. JCM: Vui dir.
83. E: ..., i és clar, malament.
84. JCM: I: si, si s'anàs a corregir es català correcte, domés, domés seria *raro*
85. es prime:rs deu anys, per exemple, quan tothom deia "*buçon*" a
86. Barcelona, ara tothom diu "*bústia*" allà ja i, ja, ja és lo més natural del
87. món i de tot d'una també devia sonar fatal.
88. A1: XXXXXXXX "*adiós*" i "*adéu*"...
89. JCM: Ah sí! Quan dees "*adéu*", ara fa vint anys te miraven, XXXX
90. pareixia e:, ja, ja domés ho dea un catalanista:, sí:, ja, ja era un acte
91. de demostració:, prò ara ho dius, es joves ho diven molt "*adéu*", no és
92. vera? Es joves tothom diu "a-", se diu més entre joves "*adéu*" que
93. "*adiós*", ja, i no "*adiós*" no ha desaparegut.
94. E: Clar, això és que cada vegada...
95. JCM: Però...
96. E: ...es va substituint.
97. JCM: ..., sí:.
98. A1: Això és una de ses coses, aquesta paraula "*adéu*", que:, que van
99. introduint XXX, cada pic més.
100. E: Mhm.
101. A1: Es joves van introduir dins ses familis e...
102. E: Aquesta parau-...

103. JCM: Ah, sí. Sí, jo me'n record d'una e-, d'una etapa que jo deia "adéu"
104. amb sos amics an es bar, però a ca nostra havia de dir "adiós", perquè:, m,
105. sonava fatal, i ara ja deim "adéu", bastant, no? M:, "diós" també se diu,
106. però, vui dir que és una paraula que sí que s'ha: recuperada i això se
107. podria fer amb totes ses altres, si sa TV3, e, sa TV3,
108. qualsevol televisió xerràs bé...
109. E: I vosaltres no en teniu de televisió?
110. JCM: Bé, ara com...
111. E: XXXXXXXX...
112. JCM: Bé, ara tenim: es canal tren:ta-set i canal quatre, que són
113. televisions de Palma, que: fan part de sa programació en mallorquí.
114. A2: XX.
115. JCM: Vui dir...
116. A2: XXXX no he ha correcció.
117. JCM: No, no hej ha una correcció, vui dir, de vegades te faran una
118. correcció mo:lt grossa de, una paraula molt molt estàndard, molt de, de
119. llibre, i llavò una XXXXX te faran una gran forestarada, vui di:r,
120. no hej ha un:... Bé, és que no són molt professionals, vui dir, tot és
121. voluntarisme i, clar, i és normal.
122. E: Clar.
123. JCM: I:, i no i, i...